

ROMA KLOSTER

Foto Dick Wase.

1164 översändes från Nydala kloster tolv munkar och en blivande abbot för att grunda ett nytt kloster av cistercienserorden, vilket anlades samma år 8:e eller 13:e september. Platsen man valde var den för det centrala gotländska [Gutnaliatinget](#). I enlighet med ordens praxis uppsökte man där ett vattenrikt område, nära intill platsen för tinget. Vilka, eller vilken, som låg bakom deras etablering kan vi inte veta, men i romanen "I skuggan av triumfen" låter författaren det bli en botgörning för en älskad kvinnas självpillning – efter en köpslagan med biskopen i Linköping. I verkligheten kanske det hellre var ordens egen strävan att sprida sig som låg bakom, alternativt att man från öns sida önskat det. Klostret kom att benämnas "Sancta Maria de Gutnalia" efter tingsplatsen

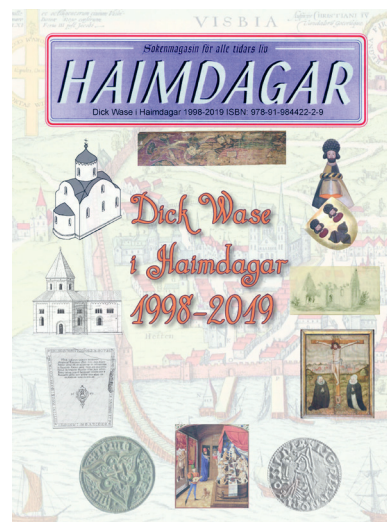
Cisterciensierklostren hade en bestämd byggnadsorientering, med kyrka i norr, munkarnas byggnader i öster, lekbrödernas i väster, kök och gemensamma utrymmen i söder grupperat kring en klostergård omgärdad av en täckt korsgång. Det första man hade att ta itu med var bygget av kyrkan och under tiden fick munkar och lekbröder hålla hus i träbyggnader. Först när kyrkan närmade sig sitt fullbordande, säkert inte förrän åtminstone tjugotalet år senare, blev det dags för uppförande av klosterbyggnaderna i sten, vilket arbete pågick ännu under 1200-talets andra hälft. Ännu mot slutet av 1200-talet gjordes förändringar av kyrkan, då ett stort gotiskt västfönster sattes in.

Lämningar efter Urfärden å kloster gårdens Norra Sida

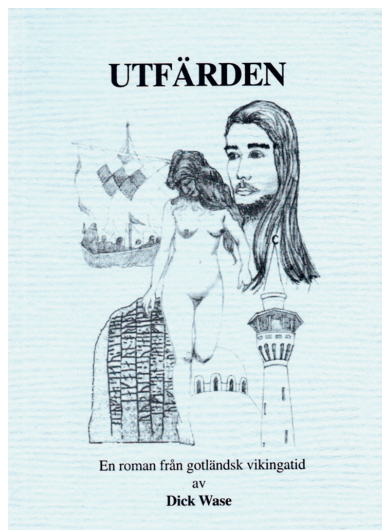
Lämningar av korsgången avritade av [Hilfeling](#) 1797.

[Tillbaka till hemsidan](#)

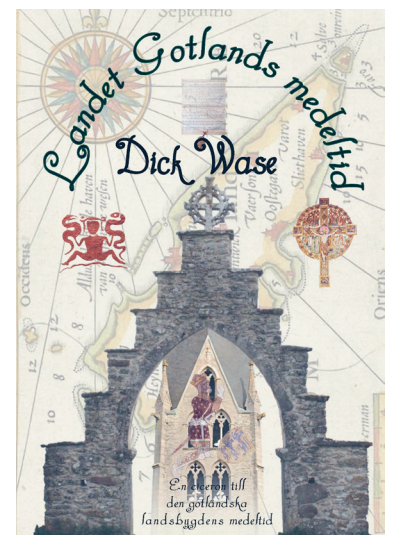

Utfärden. Spännande roman från gotländsk vikingatid utifrån den så kallade "Bogestenen".

Dick Wase i Haimdagur 1998-2019. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

En roman från gotländsk vikingatid av Dick Wase

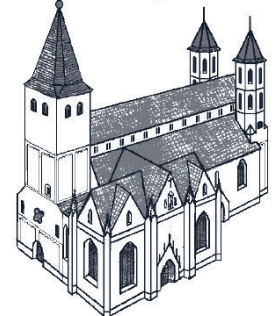
Landet Gotlands medeltid, gotländska landsbygden på denna webbsida i bokform.

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*. info@haimdagur.se

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

HAIMDAGAR
 En jämförelse med Covid-19
Asiaten 1957
 Över 5000 sjuka
 Sårskilt många i skolorna
 Anders R. Johansson, sid 16-21

RÅDET I VISBY
 Fram till ca 1585
 Dick Wase sid 25-41

Ytterligare anteckningar av en nazistisk antisemit i Ekeby 1932-36
 Undertryckt och kommenterat i ett tryckat häfte. ••• Sid 8-12

Industrihamnen på Åhr 1932-1947
 Därför intressant, unika fotos
 Sid 22-26

När- och varför - byggdes Vårfru-kyrkan i Visby?
 Sid 27-28

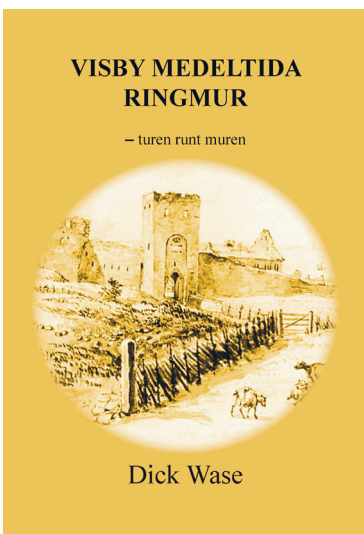
Flyttningar och Jordbruk Mangsarve vintern-sommaren 1921
 Sid 29-30

Vräkning på Hallfreda 1937
 Sid 31

Fotboll Segrare och förlorare mell-sepp podingsmitt
 1935 - 2011

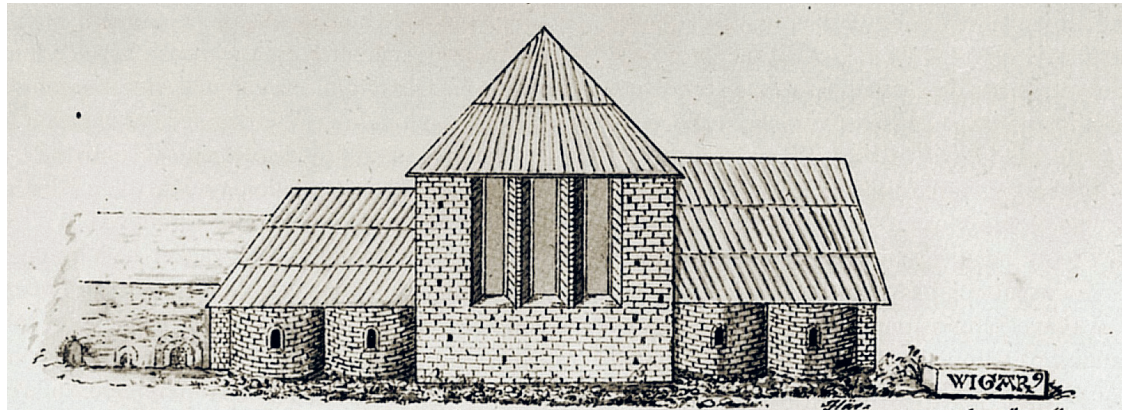
ISBN 978-91-881-0280-0

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. **HAIMDAGAR**.
info@haimdagar.se

Visby medeltida ringmur – turen runt muren. Den bästa och mest perfekta skriften för din tur runt Visby ringmur.

Klosterkyrkan var en treskeppig basilika med tvärskepp och rakt avslutat kor. I både det norra och det södra tvärskeppet har inrymts två kor. I långhusets västligaste del har ett förrum för världsliga gäster varit inrättat, vilket passerades före inträde i kyrkorummet. I det norra tvärskeppets nordliga vägg sitter ”porta mortuorum”, genom vilken de döda bars ut till kyrkogården, som låg norr om kyrkan. Tidigast var inte valv slagna i kyrkans mittskepp, de tillkom under 1200-talet.

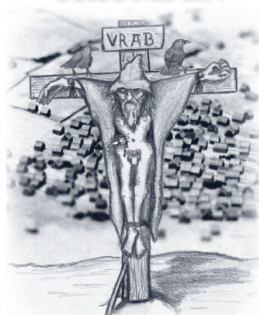
Kyrkan från öster, då lada, med tvärskeppen och till vänster östra klosterlängan. Teckning av Hilfeling 1797.

Kloster och kyrka övergavs vid reformationen, omkring år 1530, men tydligen hade detsamma på något sätt kommit på kant med länsherren ändå, för 1514 blev den siste abboten, Hans Bonsack av en urgammal gutnisk visbyläkt, anklagad för mord på munken Nicolaus och hotades av fängslande. Till att utreda frågan skickade biskopen Johannes Hustede, 1491 abbot i Roma men 1514 i Linköping, vilken frikände Bonsack. Liksom släktingen och namnen Hans Bonsack, vilken 1523 var kyrkoherde i [Hangvar](#), slutade den siste romaabboten som kyrkoherde, nämligen som protestantisk sådan i Björke.

Munkarna i Roma ägnade sig mycket åt odling och jordbruk och förde många nya växtarter och kunskaper till ön. Deras bibliotek ska för sin tid ha varit stort, omfattandes ca 2000 volymer. Med tiden blev också klostret förmöget, med egendomar både på Gotland och i Estland. De på Gotland kom efter reformationen att ingå i den då tillkomna Roma kungsgård. Det var där som landshövding Grönhagen i början av 1730-talet började att uppföra den nuvarande kungsgården, av material från klostret. Kyrkan blev lada, vilket den var ända fram till branden 1898. Klosterbyggnaderna revs bit för bit. Sist den östra klosterlängan så sent som på 1840-talet. Söder om klostrets huvuddel står fortfarande två byggnader av medeltida ursprung, sannolikt ekonomibyggnader.

2

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

En gotländsk medeltidsroman av: **DICK WASE**

I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Texter kring Gotländsk medeltid. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

[Tillbaka till hemsidan](#)

